T076 BL VI (18) 1435 Thêm Mười Pháp Tăng Nhất-Luật Thập Tụng

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

THEÂM MÖÔØI PHAÙP TAÊNG NHAÁT 1. Moät Phaùp: Coù moät phaùp Phaù seõ ñoïa trong aùc ñaïo, ñoù laø Phaù taêng. Coù moät phaùp Phaïm seõ ñoïa trong aùc ñaïo do thaân nghieäp laøm, ñoù laø laøm thaân Phaät bò thöông chaûy maùu. Coù moät phaùp Phaïm seõ ñoïa trong aùc ñaïo do khaåu nghieäp laøm, ñoù laø huûy baùng Phaät. Coù moät phaùp Phaïm seõ ñoïa trong aùc ñaïo, ñoù laø yù nieäm laøm bieät chuùng. Coù moät phaùp Phaïm seõ ñoïa trong aùc ñaïo, ñoù laø noùi hai löôõi xuùi giuïc ngöôøi khaùc phaù Taêng. Coù moät phaùp Phaïm seõ ñoïa trong aùc ñaïo, ñoù laø gaïn hoûi Taêng. Phi phaùp khôûi töôûng laø phi phaùp, do thaáy phi phaùp neân phaù Taêng; phi phaùp khôûi töôûng laø phaùp, do thaáy phi phaùp neân phaù Taêng; phi phaùp khôûi töôûng laø phaùp vaø nghi neân phaù Taêng. Coù moät phaùp Phaïm seõ ñoïa trong aùc ñaïo do saùt sanh khôûi, ñoù laø gieát A-la-haùn. Coù moät phaùp Phaïm seõ ñoïa trong aùc ñaïo do troäm caép khôûi, ñoù laø troäm vaät cuûa Phaät vaø Taêng. Coù moät phaùp Phaïm seõ ñoïa trong aùc ñaïo do daâm duïc khôûi, ñoù laø phaïm baát tònh ñoái vôùi Tyø-kheo-ni vaø A-la-haùn. Coù moät phaùp Phaïm seõ ñoïa trong aùc ñaïo töø voïng ngöõ khôûi, ñoù laø töï noùi mình ñöôïc phaùp hôn ngöôøi.

2. Hai Phaùp Coù hai loaïi phaïm laø baát thieän vaø voâ kyù. Laïi coù hai loaïi phaïm laø thaân vaø khaåu. Laïi coù hai loaïi phaïm laø phöông tieän vaø phi phöông tieän. Laïi coù hai loaïi phaïm laø ñuøa côït vaø khoâng ñuøa côït. Laïi coù hai loaïi phaïm laø ñoàng vaø khoâng ñoàng. Coù hai phaùp ñoàng phaïm laø khinh vaø troïng. Coù hai phaùp ñoàng phaïm laø Höõu taøn vaø Voâ taøn. Coù hai phaùp khoâng ñoàng phaïm laø khinh vaø troïng. Coù hai phaùp khoâng ñoàng phaïm laø Höõu taøn vaø Voâ taøn. Coù hai phaùp saùm khoâng ñoàng laø ñoái thuù saùm vaø taâm nieäm saùm. Coù hai loaïi phaïm laø höõu haïn vaø voâ haïn. Coù hai loaïi phaïm laø xöù vaø phöông höôùng. Coù hai loaïi phaïm laø coù theå ñeám soá vaø khoâng theå ñeám soá. Coù hai loaïi phaïm laø luùc ra vaø luùc saép ra. Coù hai loaïi phaïm laø luùc vaøo vaø luùc saép vaøo. Coù hai loaïi phaïm laø luùc khôûi vaø luùc saép khôûi. Coù hai loaïi phaïm laø ñuùng thôøi vaø phi thôøi. Coù hai loaïi phaïm laø ñoïa vaø khoâng ñoïa. Coù hai loaïi phaïm laø Thaâu-lan-giaù vaø töông öng vôùi baïch y. Coù hai loaïi phaïm laø troïng phaù vaø troïng khoâng phaù. Coù hai loaïi phaïm laø Höõu taøn vaø Voâ taøn. Coù hai loaïi phaïm laø khinh vaø troïng. Coù hai loaïi phaïm laø ngöôøi bò cöû toäi coù phaïm vaø ngöôøi cöû toäi coù phaïm. Coù hai loaïi phaïm laø phaïm thuoäc veà ñoái thuù saùm vaø phaïm thuoäc veà taâm nieäm saùm. Coù hai loaïi phaïm laø phaïm thuoäc veà troïng giôùi vaø phaïm khoâng thuoäc veà troïng giôùi. Coù hai loaïi phaïm laø phaïm veà baïch vaø phaïm veà khoâng baïch. Coù hai loaïi phaïm laø taïm thôøi vaø troïn ñôøi. Coù hai loaïi phaïm laø phaïm veà coù toäi vaø phaïm veà khoâng coù toäi. Tyø-kheo-ni coù hai loaïi ñoàng phaïm laø troïng vaø khinh. Laïi coù hai loaïi ñoàng phaïm laø Höõu taøn vaø Voâ taøn. Laïi coù hai loaïi khoâng ñoàng phaïm laø

khinh vaø troïng. Laïi coù hai loaïi khoâng ñoàng phaïm laø Höõ taøn vaø Voâ taøn. Laïi coù hai loaïi saùm khoâng ñoàng laø ñoái thuù saùm vaø taâm nieäm saùm. Laïi coù hai loaïi phaïm laø ra khoûi giôùi vaø saép ra khoûi giôùi.

Laïi coù hai loaïi phaïm laø töï khen ngôïi vaø khoâng töï khen ngôïi. Laïi coù hai loaïi phaïm laø luùc ñöùng daïây vaø luùc ngoài. Laïi coù hai loaïi phaïm laø luùc nguû vaø luùc khoâng nguû. Laïi coù hai loaïi phaïm laø phaïm veà noùi vaø phaïm veà im laëng. Laïi coù hai loaïi phaïm laø coá yù vaø khoâng coá yù. Coù hai loaïi si laø si voâ tri vaø si phoùng daät. Coù hai loaïi che giaáu laø che giaáu voâ tri vaø che giaáu phoùng daät. Coù hai haïng ngöôøi neân cho Bieät truù, coù hai haïng ngöôøi neân cho Ma-na-ñoûa, coù hai haïng ngöôøi neân cho Boån nhaät trò, coù hai haïng ngöôøi neân cho xuaát toäi. Ñoù laø Tyø-kheo vaø khoâng phaûi Tyø-kheo . Coù hai haïng ngöôøi ñoaùn söï trong Taêng laø ñöôïc Taêng sai vaø khoâng ñöôïc Taêng sai. Coù hai loaïi ñoaùn söï laø ñöôïc yeát ma vaø khoâng ñöôïc yeát ma. Ngöôøi ñoaùn söï coù hai coâng ñöùc laø ñöôïc yù chuùng vaø coù theå khoâng sôï xöû ñoaùn vieäc. Coù hai haïng ngöôøi ñoaùn söï laø coù hoå theïn vaø khoâng hoå theïn. Coù hai haïng ngöôøi ñoaùn söï laø coù rieâng tö vaø khoâng rieâng tö, neáu xöû phi phaùp thì coù rieâng tö, neáu xöû nhö phaùp thì khoâng coù rieâng tö. Coù hai haïng ngöôøi ñoaùn söï laø töï tröïc tieáp nghe ñöôïc hay nghe qua töø ngöôøi khaùc. Coù hai haïng ngöôøi ñoaùn söï laø töï ñuoåi hay baûo ngöôøi ñuoåi. Coù hai haïng ngöôøi ñoaùn söï laø tranh caõi hay khoâng tranh caõi. Coù hai haïng ngöôøi ñoaùn söï laø thoâng suoát A-haøm hay khoâng thoâng suoát A-haøm. Coù hai haïng ngöôøi ñoaùn söï laø kheùo phaân bieät A-haøm hay khoâng kheùo phaân bieät A-haøm. Coù hai haïng ngöôøi ñoaùn söï laø noùi lôøi roõ raøng vaø noùi lôøi khoâng roõ raøng. Coù hai haïng ngöôøi ñoaùn söï laø kheùo noùi vaø khoâng kheùo noùi. Coù hai haïng ngöôøi ñoaùn söï laø gaïn hoûi vaø khoâng gaïn hoûi. Coù hai haïng ngöôøi ñoaùn söï laø tanh noùng voäi vaø taùnh khoâng noùng voäi. Coù hai haïng ngöôøi ñoaùn söï laø töï bieát vaø khoâng töï bieát. Coù hai haïng ngöôøi ñoaùn söï laø bieát caân nhaéc vaø khoâng bieát caân nhaéc. Coù hai haïng ngöôøi ñoaùn söï laø theo chuùng vaø khoâng theo chuùng. Coù hai haïng ngöôøi ñoaùn söï laø töï khen vaø khoâng töï khen. Coù hai haïng ngöôøi ñoaùn söï laø coù theå dieät traùnh vaø khoâng theå dieät

traùnh. Coù hai haïng ngöôøi ñoaùn söï laø ngöôøi noùi lôøi meàm moûng vaø ngöôøi noùi lôøi thoâ saün. Coù hai haïng ngöôøi ñoaùn söï laø ngöôøi trì giôùi vaø ngöôøi khoâng trì giôùi, cho ñeán neân quôû traùch vaø khoâng neân quôû traùch, neân cöû vaø khoâng neân cöû, neân cung kính vaø khoâng neân cung kính cuõng nhö vaäy. Coù hai haïng ngöôøi voâ trí laø phaù giôùi vaø phaù kieán; ngöôïc laïi thì goïi laø hai haïng ngöôøi coù trí. Coù hai loaïi phaïm laø phaïm veà giôùi vaø phaïm veà kieán. Neáu giôùi vaø kieán ñaày ñuû thì goïi laø khoâng phaïm. Coù hai loaïi Khoå thieát laø bò yeát ma phaït haønh khoå thieát hay Taêng hoøa hôïp cho yeát ma Khoå thieát. hai loaïi Y chæ, hai loaïi Khu xuaát, hai loaïi Haï yù cuõng gioáng nhö vaäy. Coù hai haïng ngöôøi thanh tònh laø coù baïch vaø khoâng baïch saùm hoái hay phaùt loà. Neáu Taêng tranh caõi thì vieäc tranh caõi neân giao laïi cho Taêng xöû ñoaùn hoaëc giao laïi cho ba, hai, moät ngöôøi xöû ñoaùn; Taêng neân nhaän ñeå xöû ñoaùn vaø dieät

traùnh, cho ñeán ba, hai, moät ngöôøi cuõng neân nhaän ñeå xöû ñoaùn vaø dieät traùnh. Coù hai caùch tra xeùt phi phaùp laø phi phaùp cho laø phaùp, phaùp cho laø phi phaùp. Ngöôïc laïi thì goïi laø tra xeùt nhö phaùp. Coù hai caùch phaït laø khoâng sai laøm vaø khoâng daïy baûo. 3. Ba Phaùp Coù ba loaïi yeát ma nhieáp heát taát caû yeát ma, ñoù laø ñôn baïch yeát ma, baïch nhò yeát ma, baïch töù yeát ma. Coù ba loaïi Tyø-ni laø tham duïc, saân haän vaø ngu si. Ngöôïc laïi thì goïi laø khoâng phaûi Tyø-ni. Coù ba vieäc neân laøm ôû choã khuaát laø ñaïi, tieåu tieän vaø xæa raêng. Coù ba loaïi phaïm laø tham duïc, saân haän vaø ngu si. Coù ba haïng ngöôøi ôû rieâng laø ngöôøi phaïm, ngöôøi khoâng phaïm vaø ngöôøi töï noùi. Coù ba baäc ñöôïc theá gian cuùng döôøng vaø toân kính laø Nhö lai chí chôn ñaúng chaùnh giaùc, Laäu taän A-la-haùn vaø Chuyeån luaân thaùnh vöông. Coù ba loaïi hoa, ba loaïi höông, ba loaïi kyõ nhaïc, ba loaïi phöôùn loïng, ba loaïi luïa ñeå cuùng döôøng. Coù ba loaïi ñoàng yù cuûa baäc thöôïng, trung vaø haï: Moät laø baäc thöôïng ñoàng yù thì ñaùng ñöôïc caû ba baäc thöôïng trung haï ñoàng yù; neáu ñöôïc caû ba söï ñoàng yù naøy thì toát vaø neân laáy caû ba söï ñoàng

yù naøy. Hai laø baäc trung doàng yù thì ñaùng ñöôïc hai baäc trung haï ñoàng yù, neáu ñöôïc hai söï ñoàng yù naøy thì toát vaø neân laáy hai söï ñoàng yù naøy; khoâng neân ñoøi hoûi söï ñoàng yù cuûa baäc thöôïng, neáu ñoøi hoûi laø khoâng toát. Ba laø baäc haï ñoàng yù thì ñaùng ñöôïc söï ñoàng yù cuûa baäc haï, neáu ñöôïc söï ñoàng yù naøy thì toát vaø neân laáy söï ñoàng yù naøy; khoâng neân ñoùi hoûi söï ñoàng yù cuûa hai baäc treân, neáu ñoøi hoûi laø khoâng toát. Coù ba phaùp bieát laø bieát phaïm, bieát khoâng phaïm vaø bieát giôùi ñaõ cheá. 4. Boán Phaùp Coù boán loaïi traùnh laø ñaáu traùnh, voâ caên traùnh, phaïm traùnh vaø thöôøng sôû haønh traùnh. Coù boán loaïi döôïc: Thôøi döôïc, thôøi phaàn döôïc, thaát nhaät döôïc vaø taän hình döôïc Coù boán chuùng laø Saùt-ñeá-lî, Baø-la-moân, Öu-baø-taéc vaø Öu-baø-di. Coù boán chuùng trôøi laø Töù thieân vöông, chuùng Ma, Ñao lôïi thieân vaø Phaïm thieân vöông. Coù boán loaïi chuùng laø chuùng ñöôïc daïy baûo, chuùng khoâng ñöôïc daïy baûo, chuùng oâ tröôïc vaø chuùng thanh tònh. Coù boán loaïi bi laø thöông xoùt laøm lôïi ích, khoâng naõo haïi vaø truï trong chaùnh phaùp. Coù boán phaùp neân döùt laø tham duïc, saân haän, ngu si vaø taø kieán. Coù boán vieäc neân Nhö lai thieát laäp giaùo phaùp laø vì lôïi ích, vì nôi choán, vì thôøi ñaïi vaø vì ngöôøi. Coù boán vieäc neân Nhö lai cheá giôùi laø phaïm, khoâng phaïm, troïng vaø khinh. Coù boán loaïi ñieàu phuïc laø cho khoå thieát, cho y chæ, cho khu xuaát vaø cho haï yù. Coù boán loaïi döôïc neân quan saùt laø loaïi döôïc tònh laãn vôùi loaïi döôïc baát tònh, loaïi döôïc baát tònh laãn vôùi loaïi döôïc tònh, loaïi döôïc tònh laãn vôùi loaïi döôïc tònh vaø loaïi döôïc baát tònh laãn vôùi loaïi döôïc baát tònh. Coù boán vieäc tranh caõi laø vieäc ñaáu tranh, vieäc tranh caõi do khoâng caên cöù, vieäc tranh caõi veà phaïm toäi vaø vieäc tranh caõi veà vieäc neân laøm thöôøng ngaøy. Coù boán vieäc hoaëc quôû traùch hoaëc maéng hoaëc noùi khaùc laï hoaëc im laëng. Nhö laïi döïa treân boán caûnh giôùi maø cheá giôùi, ñoù laø caûnh giôùi thaàn tuùc, caûnh giôùi trí, caûnh giôùi phaùp vaø caûnh giôùi ngöôøi.

LUAÄT THAÄP TUÏNG

QUYEÅN 51

THEÂM MÖÔØI PHAÙP TAÊNG NHAÁT (Tieáp Theo)

5. Naêm Phaùp Coù naêm vieäc Taêng neân cho yeát ma Haï yù, ñoù laø noùi loãi cuûa Phaät, Phaùp, Taêng, giôùi vaø laøm vieäc khoâng ñuùng oai nghi. Laïi coù naêm vieäc Taêng neân cho yeát ma Haï yù, ñoù laø maéng Tyø-kheo, noùi xaáu Tyø-kheo, neâu ra loãi cuûa tyø-kheo, khaép nôi noùi loãi cuûa tyø-kheo vaø naêm laø khieán cho Tyø-kheo khoâng ñöôïc cuùng thí vaø maát choã ôû. Laïi coù naêm vieäc Taêng neân cho yeát ma Haï yù, ñoù laø maéng baïch y, noùi xaáu baïch y, neáu ra loãi cuûa baïch y, khaép nôi noùi loãi cuûa baïch y vaø naêm laø khieán cho baïch y khoâng ñöôïc lôïi vaø maát choã ôû. Laïi coù naêm vieäc Taêng neân cho yeát ma Haï yù: Moät laø Tyø-kheo duøng lôøi noùi hai löôõi ñeå tranh caõi, ñem vieäc cuûa tyø-kheo naøy ñeán noùi vôùi Tyø-kheo khaùc. Hai laø Tyø-kheo duøng lôøi noùi hai löôõi, ñem vieäc cuûa baïch y naøy ñeán noùi vôùi baïch y khaùc. Ba laø Tyø-kheo duøng lôøi noùi hai löôõi ñem vieäc cuûa tyø-kheo ñeán noùi vôùi baïch y. Boán laø Tyø-kheo duøng lôøi noùi hai löôõi ñem vieäc cuûa baïch y ñeán noùi vôùi Tyø-kheo . Naêm laø duøng lôøi theá tuïc ñeå maéng. Coù naêm vieäc, ñoù laø hình töôùng, sanh chuûng, laøm, phaïm vaø naêm laø bònh. Laïi coù naêm vieäc, ñoù laø hình töôùng, sanh töôùng, taïo nhieàu phieàn naõo, laøm phaùp theá gian vaø naêm laø maéng. Coù naêm loaïi da khoâng neân chöùa, ñoù laø da Sö töû, da hoå, da baùo, da raùi caù vaø naêm laø da choàn. Laïi coù naêm loaïi da khoâng neân chöùa, ñoù laø da voi, da ngöïa, da choù, da daõ can vaø naêm laø da nai ñen.

Coù naêm loaïi y phaán taûo khoâng neân chöùa caát, ñoù laø y hoûa thieâu, y boø nhai, y chuoät gaëm, y cuûa ngöôøi nöõ môùi laáy choàng vaø naêm laø y cuûa saûn phuï. Coù naêm vieäc Tyø-kheo khoâng neân thoï, ñoù laø noùi lôøi voâ nghóa, noùi lôøi phi phaùp, noùi lôøi phi luaät, noùi lôøi khoâng thöông xoùt vaø naêm laø noùi lôøi khoâng phaûi raên daïy. Coù naêm loaïi xöû phaân, ñoù laø xöû phaân giôùi (coõi), xöû phaân thí, xöû phaân ñaïo kính haønh, xöû phaân giôùi (coõi), xöû phaân kieán. Coù naêm loaïi thaàn saéc khoâng ñöôïc caát chöùa, ñoù laø thuaàn ñoû, thuaàn xanh, thuaàn saéc uaát kim, thuaàn vaøng lam, thuaàn saéc Maïn ñeà tra. Coù naêm loaïi ñaïi saéc khoâng neân caát chöùa, ñoù laø saéc Khung giaø, saéc Kieàm-xaø, saéc-loâ-da-na, saéc Tha-leä-ña, saéc Ha-leâ-ñaø-la. Coù naêm phaùp maø Tyø-kheo laøm Thaùc laïi tra khoâng theå dieät traùnh: Moät laø khoâng thaáy noùi thaáy, hai laø khoâng nghe noùi nghe, ba laø khoâng nhôù noùi nhôù, boán laø khoâng bieát noùi bieát, naêm laø phi phaùp noùi laø phaùp. Ngöôïc vôùi naêm phaùp treân thì Tyø-kheo laøm Thaùc laïi tra coù theå dieät traùnh. Laïi coù naêm phaùp maø Tyø-kheo laøm Thaùc laïi tra khoâng theå dieät traùnh, ñoù laø tuøy aùi, tuøy saân, tuøy si, tuøy sôï vaø phi phaùp noùi laø phaùp. Ngöôïc vôùi naêm phaùp treân thì Tyø-kheo laøm Thaùc laïi tra coù theå dieät traùnh. Laïi coù naêm phaùp maø Tyø-kheo laøm Thaùc laïi tra coù phaïm: Moät laø khoâng thaáy noùi thaáy, hai laø khoâng nghe noùi nghe, ba laø khoâng nhôù noùi nhôù, boán laø khoâng bieát noùi bieát, naêm laø phi phaùp noùi laø phaùp. Ngöôïc vôùi naêm phaùp treân thì Tyø-kheo

laøm Thaùc laïi tra khoâng coù phaïm. Laïi coù naêm phaùp Tyø-kheo laøm Thaùc laïi tra coù phaïm, ñoù laø tuøy aùi, tuøy saân, tuøy si, tuøy sôï vaø phi phaùp noùi laø phaùp. Ngöôïc vôùi naêm phaùp treân thì Tyø-kheo laøm Thaùc laïi tra khoâng phaïm. Laïi coù naêm phaùp maø Tyø-kheo laøm Thaùc laïi tra khoâng theå dieät traùnh: - Moät laø khoâng kheùo bieát tranh caõi. - Hai laø khoâng kheùo bieát truù xöù cuûa tranh caõi. - Ba laø khoâng kheùo phaân bieät vieäc tranh caõi. - Boán laø khoâng bieát nhaân duyeân ñeå dieät traùnh. - Naêm laø khoâng bieát phaùt khôûi trôû laïi sau khi dieät traùnh xong. Ngöôïc vôùi naêm phaùp treân thì Tyø-kheo laøm Thaùc laïi tra coù theå dieät traùnh. Laïi coù naêm phaùp maø Tyø-kheo laøm Thaùc laïi tra khoâng theå dieät traùnh: - Moät laø khoâng kheùo bieát kinh. - Hai laø khoâng kheùo bieát luaät.

- Ba laø khoâng kheùo bieát tranh caõi. - Boán laø khoâng kheùo bieát truù xöù cuûa tranh caõi. - Naêm laø khoâng kheùo phaân bieät vieäc tranh caõi. Ngöôïc vôùi naêm phaùp treân thì Tyø-kheo laøm Thaùc laïi tra coù theå dieät traùnh. Coù naêm phaùp maø Tyø-kheo ñuû naêm tuoåi haï khoâng y chæ ngöôøi khaùc, ñoù laø bieát phaïm, bieát khoâng phaïm, bieát khinh, bieát troïng vaø thoâng suoát giôùi luaät. Coù naêm phaùp cho laø ñoàng yù maø laáy: Moät laø thaân thieát, hai laø coøn soáng, ba laø hieän tieàn, boán laø laáy roài sau seõ noùi cho bieát, naêm laø laáy roài nghó hoï seõ hoan hæ. Coù naêm nhaân duyeân neân Phaät ñi xem xeùt phoøng xaù: - Moät laø vì muoán ñoaïn döùt Tyø-kheo noùi vieäc theá tuïc. - Hai laø vì muoán lieäu lyù ngoïa cuï maø khoâng coù ngöôøi lieäu lyù. - Ba laø lieäu lyù xong xuoâi thì ñöôïc an oån. - Boán laø vì thaêm bònh Tyø-kheo bònh. - Naêm laø vì muoán cheá giôùi. Coù naêm vieäc neân Nhö lai tuy bieát maø vaãn hoûi: - Moät laø vì muoán laøm duyeân khôûi. - Hai laø vì muoán cheá giôùi. - Ba laø vì phaân bieät nghóa vaø caâu. - Boán laø vì töông tôï vôùi caâu vaên trong kinh - Naêm laø vì muoán chuùng sanh ñôøi sau töï hieåu. Kinh haønh coù naêm ñieàu lôïi ích, ñoù laø maïnh khoûe, coù söùc, khoâng bònh, tieâu hoùa thöùc aên vaø yù ñöôïc kieân coá. Kinh haønh laïi coù naêm ñieàu lôïi, ñoù laø ñi ñöôïc (luyeän baép chaân), giaûi lao, tröø gioù, tröø noùng laïnh vaø yù ñöôïc kieân coá. Coù naêm vieäc phaùt loà phi phaùp: - Moät laø ñoái tröôùc ngöôøi Bieät truï. - Hai laø ñoái tröôùc ngöôøi phaïm baát coïng truï. - Ba laø ñoái tröôùc chuùng chöa thoï ñaïi giôùi. - Boán laø phaïm toäi Voâ taøn. - Naêm laø khoâng thaáy toäi naøy maø phaùt loà. Ngöôïc vôùi naêm phaùp treân goïi laø phaùt loà nhö phaùp. Coù naêm vieäc laøm yeát ma Khoå thieát phi phaùp: - Moät laø phi phaùp phi luaät. - Hai laø neân ngaên, neân boû ñoù. - Ba laø khoâng coù vieäc, khoâng hieän tieàn maø laøm. - Boán laø khoâng coù ngöôøi cöû toäi, khoâng khieán ngöôøi kia nhôù nghó.

- Naêm laø khoâng hoûi ba laàn maø laøm. Ngöôïc vôùi naêm vieäc treân thì goïi laø laøm yeát ma Khoå thieát nhö phaùp. Coù naêm phaùp goïi laø Tyø-kheo laøm Thaùc laïi tra toát, ñoù laø thaáy noùi thaáy, nghe noùi nghe, nhôù noùi nhôù, bieát noùi bieát vaø naêm laø phaùp noùi laø phaùp. Laïi coù naêm phaùp goïi laø Tyø-kheo laøm Thaùc laïi tra toát, ñoù laø khoâng tuøy aùi, khoâng tuøy saân, khoâng tuøy si, khoâng tuøy sôï vaø naêm laø phaùp noùi laø phaùp. Laïi coù naêm phaùp goïi laø Tyø-kheo laøm Thaùc laïi tra toát: - Moät laø kheùo phaân bieät thoï laáy söï vieäc. - Hai laø ngöôøi khoâng loãi thì khoâng noùi laø coù loãi. - Ba laø ngöôøi coù loãi thì noùi laø

coù loãi. - Boán laø beân ngöôøi khoâng thanh tònh thì sanh khoâng thanh tònh, beân ngöôøi thanh tònh thì sanh thanh tònh. - Naêm laø phaùp noùi laø phaùp. Laïi coù naêm phaùp goïi laø Tyø-kheo laøm Thaùc laïi tra toát: - Moät laø kheùo phaân bieät söï vieäc, khoâng döïa vaøo theá löïc. - Hai laø khi ñoaùn söï trong Taêng, xin pheùp cho roài môùi cöû toäi ngöôøi khaùc. - Ba laø khoâng coù rieâng tö thoï söï hoái loãi. - Boán laø khoâng coù rieâng tö thaáy loãi cuûa ngöôøi, cuõng khoâng rieâng tö noùi loãi cuûa ngöôøi. - Naêm laø phaùp noùi laø phaùp. Laïi coù naêm phaùp goïi laø Tyø-kheo laøm Thaùc laïi tra toát: - Moät laø kheùo thoï laáy vieäc tranh caõi. - Hai laø kheùo bieát truù xöù cuûa tranh caõi. - Ba laø kheùo phaân bieät vieäc tranh caõi. - Boán laø kheùo bieát dieät traùnh roài seõ khoâng phaùt khôûi trôû laïi. - Naêm laø phaùp noùi laø phaùp. Laïi coù naêm phaùp goïi laø Tyø-kheo laøm Thaùc laïi tra toát: - Moät laø kheùo bieát kinh. - Hai laø kheùo bieát luaät. - Ba laø kheùo bieát tranh caõi. - Boán laø kheùo bieát truù xöù cuûa tranh caõi. - Naêm laø phaùp noùi laø phaùp. Laïi coù naêm phaùp goïi laø Tyø-kheo laøm Thaùc laïi tra toát: - Moät laø thoï ñaïi giôùi ñuû möôøi haï hay hôn möôøi haï.

- Hai laø trì giôùi. - Ba laø ña vaên. - Boán laø nhö phaùp ñoaïn nghi cho chính mình vaø cho ngöôøi khaùc. - Naêm laø kheùo ñoaïn tröø taø kieán cho mình vaø cho ngöôøi khaùc. Laïi coù naêm phaùp goïi laø Tyø-kheo laøm Thaùc laïi tra toát: - Moät laø coù theå daïy trì giôùi. - Hai laø coù theå daïy Tyø-ni. - Ba laø coù theå daïy A-tyø-ñaøm. - Boán laø neáu ñeä töû ôû phöông khaùc khoâng thích, coù theå töï daãn veà hay nhôø ngöôøi khaùc daãn veà. - Naêm laø ñeä töû bò bònh coù theå chaêm soùc hay nhôø ngöôøi khaùc chaêm soùc. Laïi coù naêm phaùp goïi laø Tyø-kheo laøm Thaùc laïi tra toát, ñoù laø töï mình coù ñuû tín, giôùi, thí, hueä vaø ña vaên; laïi coù theå khieán ngöôøi khaùc tuøy nhaäp truï trong tín, giôùi, thí, hueä vaø ña vaên. Laïi coù naêm phaùp goïi laø Tyø-kheo laøm Thaùc laïi tra toát, ñoù laø töï mình coù theå truï trong giôùi voâ hoïc, ñònh voâ hoïc, hueä voâ hoïc, giaûi thoaùt vaø giaûi thoaùt tri kieán voâ hoïc; laïi coù theå khieán cho ngöôøi khaùc cuõng truï trong giôùi, ñònh, hueä, giaûi thoaùt vaø giaûi thoaùt tri kieán voâ hoïc. Laïi coù naêm phaùp goïi laø Tyø-kheo laøm Thaùc laïi tra toát, ñoù laø bieát phaïm, bieát khoâng phaïm, bieát khinh, bieát troïng vaø thoâng suoát giôùi luaät. Laïi coù naêm phaùp goïi laø Tyø-kheo laøm Thaùc laïi tra toát, ñoù laø bieát xuaát gia, bieát yeát ma, bieát giaùo thoï, bieát y chæ vaø bieát chöôùng ñaïo hay khoâng chöôùng ñaïo. Saùu phaùp vaø baûy phaùp gioáng nhö treân ñaõ noùi. 8. Taùm Phaùp Coù taùm loaïi baùt khoâng ñöôïc caát chöùa, ñoù laø baùt vaøng, baùt baïc, baùt löu ly, baùt pha leâ, baùt ñoàng, baùt baïch laïp, baùt goã vaø baùt ñaù. 9. Chín Phaùp Phaät baûo Öu-ba-ly: “Moät Tyø-kheo khoâng theå phaù Taêng, hai, ba, boán cho ñeán chín Tyø-kheo thanh tònh ñoàng kieán môùi coù theå phaù Taêng. Moät Tyø-kheo-ni, moät Thöùc-xoa-ma-na, moät Sa-di, moät Sa-di-ni, moät Xuaát gia, moät Xuaát gia ni cho ñeán chín ñeàu khoâng theå phaù Taêng. Phaûi coù chín Tyø-kheo thanh tònh ñoàng kieán môùi coù theå phaù Taêng”. Coù chín loaïi phaïm, ñoù laø phaïm toäi Ba-la-di, Taêng-giaø-baø-thi-sa, Ba-daät-ñeà, Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni, Ñoät-kieát-la, aùc khaåu Ñoät-kieát-la, Thaâu- lan-giaù Ñoät-kieát-la, Tyø-ni Ñoät-kieát-la vaø phaïm oai nghi Ñoät-kieát-la . Coù chín phaùp

thoái thaát, ñoù laø giôùi, kieán, maïng, oai nghi, töï mình,

ngöôøi khaùc, tri thöùc (baïn quen bieát), vaät tö sanh thoái thaát vaø sanh töû thoái thaát. Ngöôïc vôùi chín phaùp treân thì goïi laø chín phaùp khoâng thoái thaát. Coù chín phaùp maø Tyø-kheo laøm Thaùc laïi tra neân quaùn saùt khi xöû ñoaùn, ñoù laø ngöôøi noùi, ngöôøi tranh caõi, oai nghi, choã qua laïi, baø con, baïn quen bieát, thaân khaåu haønh, quaùn saùt töø tröôùc ñeán nay vaø chín laø quaùn saùt noùi xaáu nhau nhö theá naøo, neân nghe hoï noùi vaø nghe töø ngöôøi khaùc noùi. Coù chín phaùp quaùn saùt lôøi cuûa ngöôøi kia noùi: - Moät laø xeùt xem coù ñaáu tranh hay khoâng ñaáu tranh. - Hai laø xeùt xem coù tranh caõi hay khoâng tranh caõi. - Ba laø xeùt xem coù giöõ cho nhau hay khoâng. - Boán laø xeùt xem coù noùi xaáu nhau hay khoâng. - Naêm laø xeùt xem coù phaïm giôùi hay khoâng. - Saùu laø xeùt xem coù phaïm kieán hay khoâng. - Baûy laø xeùt xem coù phaïm maïng hay khoâng. - Taùm laø xeùt veà lôøi noùi - Chín laø xeùt laïi nhöõng lôøi ngöôøi khaùc noùi. Luùc ñoù tröôûng laõo Öu-ba-ly, tröôûng laõo A-na-luaät ñeán hoûi Phaät veà phaùp yeáu ñeå bieát theá naøo laø Phaùp, laø luaät, laø lôøi Phaät daïy. Phaät traû lôøi nhö tröôùc ñaõ noùi. Coù chín phaùp y chæ: Neáu thieän nam töû y chæ vaøo loøng tin, boû phaùp baát thieän, choïn laáy phaùp thieän. Ñoù goïi laø boû baát thieän laáy thieän; giôùi, vaên, thí vaø trí cuõng gioáng nhö vaäy. Khi ñaõ truï trong naêm phaùp naøy thì seõ chöùng ñöôïc boán phaùp laø phaùp nhaãn, tuøy nhaãn, laïc nhaãn vaø khí xaû nhaãn. Coù ngoaïi ñaïo teân laø Baø-ha-thoï-hoøa ñeán choã Phaät thaêm hoûi roài baïch Phaät: “Sa-moân Cuø-ñaøm, tröôùc kia Ngaøi ôû döôùi goác caây Ca-hoøa-la beân soâng Ni-lieân thieàn taïi nöôùc Öu-laâu-taàn-loa, chöùng ñöôïc quaû A-naäu-ña-la-tam-mieäu-tam-boà-ñeà. Sau ñoù khoâng laâu, toâi nghe Ngaøi noùi raèng: Baäc Laäu taän A-la-haùn khoâng trôû laïi sanh töû vaø khoâng laøm naêm vieäc laø khoâng saùt sanh, khoâng troäm caép, khoâng daâm duïc, khoâng coá yù noùi doái vaø khoâng uoáng röôïu. Toâi nghe roài lieàn tín thoï”, Phaät baûo: “Tröôùc ñaây ta ñaõ noùi vaø nay cuõng noùi nhö vaäy, baäc Laäu taän A-la-haùn khoâng trôû laïi sanh töû vaø khoâng laøm chín vieäc laø khoâng saùt sanh, khoâng troäm caép, khoâng daâm duïc, khoâng coá yù noùi doái, khoâng uoáng röôïu, khoâng tuøy aùi, khoâng tuøy saân, khoâng tuøy si, vaø khoâng tuøy sôï”. Laïi coù ngoaïi ñaïo teân laø Sa-ñaø ñeán choã Phaät thaêm hoûi roài cuõng noùi gioáng nhö ngoaïi ñaïo Baø-ha-thoï-hoøa vaø Phaät cuõng ñaùp gioáng nhö treân. 10. Möôøi Phaùp Coù möôøi loaïi ngöõ, ñoù laø Kinh ngöõ, Luaät ngöõ, Luaän ngöõ, Hoøa thöôïng

ngöõ, A-xaø-leâ ngöõ, Giôùi ngöõ, Y ngöõ, Baùt ngöõ, Thöïc ngöõ vaø Döôïc ngöõ. Coù möôøi nguyeän, ñoù laø Kinh nguyeän, Luaät nguyeän, Luaän nguyeän, Hoøa thöôïng nguyeän, A-xaø-leâ nguyeän, Giôùi nguyeän, Y nguyeän, Baùt nguyeän, Thöïc nguyeän vaø Döôïc nguyeän. Coù möôøi phaùp yeát ma, ñoù laø ñoù laø ñôn baïch yeát ma, baïch nhò yeát ma, baïch töù yeát ma, Taêng yeát ma, Tyø-kheo laøm Thaùc laïi tra yeát ma, thuyeát giôùi yeát ma, yeát ma phi phaùp, yeát ma nhö phaùp, bieät chuùng yeát ma vaø möôøi laø hoøa hôïp chuùng yeát ma. Coù möôøi phaùp trò, ñoù laø cho khoå thieát, cho y chæ, cho khu xuaát vaø cho haï yù, cho Baát kieán taãn, cho Baát taùc taãn, cho AÙc taø baát töø taãn, cho Bieät truï, cho Ma-na-ñoûa vaø möôøi laø

cho Boån nhaät trò. Laïi coù möôøi phaùp quôû maéng, ñoù laø cho khoå thieát, cho y chæ, cho khu xuaát vaø cho haï yù, cho Baát kieán taãn, cho Baát taùc taãn, cho AÙc taø baát tröø taãn, cho Bieät truï, cho Ma-na-ñoûa vaø möôøi laø cho Boån nhaät trò. Coù möôøi phaùp ngaên thoï giôùi, ñoù laø phaïm bieân toäi, voán laø baïch y, baát naêng nam, oâ nhuïc Tyø-kheo-ni, ngöôøi vieät teá, taëc truï, ngöôøi gieát cha, gieát meï, gieát A-la-haùn, ngöôøi aùc taâm laøm cho Phaät bò thöông. Coù möôøi naïn, ñoù laø naïn vua, naïn giaëc, naïn löûa, naïn nöôùc, naïn thuù döõ, naïn roàng, naïn ngöôøi, naïn phi nhôn, naïn lieân quan tôùi maïng soáng vaø naïn phaïm haïnh. Coù möôøi loaïi phi Tyø-ni, ñoù laø möôøi baát thieän nghieäp. Coù möôøi loaïi Tyø-ni, ñoù laø möôøi thieän nghieäp. Laïi Coù möôøi phi Tyø-ni, ñoù laø möôøi taø. Laïi Coù möôøi Tyø-ni, ñoù laø möôøi tröïc cuûa baäc Voâ hoïc. Coù möôøi haïng ngöôøi khoâng coù chí, ñoù laø ngöôøi haønh Bieät truï, ngöôøi haønh Bieät truï xong, ngöôøi haønh Ma-na-ñoûa, ngöôøi haønh Ma-na- ñoûa xong, ngöôøi bò khoå thieát (trò phaït), ngöôøi ñang haønh y chæ, ngöôøi bò taãn xuaát, ngöôøi ñang haønh Haï yù, ngöôøi bò Baát kieán taãn, ngöôøi bò Baát taùc taãn. Coù möôøi loaïi ngaên thuyeát giôùi phi phaùp: - Moät laø khoâng phaïm Ba-la-di, khoâng neâu ra vieäc Ba-la-di . - Hai laø khoâng khinh traùch Taêng, khoâng neâu ra vieäc khinh traùch Taêng. - Ba laø khoâng xaû giôùi, khoâng neâu ra vieäc xaû giôùi. - Boán laø tuøy thuaän vieäc Taêng nhö phaùp. - Naêm laø khoâng phaù giôùi. - Saùu laø khoâng phaù kieán. - Baûy laø khoâng thaáy.

SOÁ 1435 - LUAÄT THAÄP TUÏNG, Quyeån 35

- Taùm laø khoâng nghe. - Möôøi laø khoâng nghi. Ngöôïc vôùi möôøi vieäc treân thì goïi laø ngaên thuyeát giôùi nhö phaùp. Coù möôøi lôïi neân Nhö lai keát giôùi: - Moät laø nhieáp thuû Taêng, - Hai laø kheùo nhieáp phuïc, - Ba laø khieán Taêng ñöôïc an laïc truï, - Boán laø chieát phuïc ngöôøi coù taâm coáng cao, - Naêm laø khieán ngöôøi taøm quyù ñöôïc an laïc, - Saùu laø khieán ngöôøi khoâng tin ñöôïc tònh tín, - Baûy laø khieán ngöôøi ñaõ tin ñöôïc taêng tröôûng, - Taùm laø ngaên phieàn naõo laäu hoaëc ñôøi naøy, - Chín laø ñoaïn nghieäp aùc ñôøi sau, - Möôøi laø khieán phaïm haïnh truï laâu Do möôøi lôïi naøy neân Nhö lai cheá giôùi, noùi kinh, noùi luaän; noùi tuïng kinh, luaät, luaän; noùi trì kinh, luaät, luaän; noùi nhieáp kinh, luaät, luaän; baûo Hoøa thöôïng vaø A-xaø-leâ neân daïy oai nghi cho ñeä töû coïng haønh vaø ñeä töû caän haønh; noùi Tyø-ni, noùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa, noùi thuyeát Ba-la-ñeà-moäc- xoa, noùi ngaên thuyeát giôùi, noùi thoï töù töù, noùi ngaên töï töù, noùi gôûi duïc, noùi thoï duïc, noùi trì duïc, noùi thuyeát duïc, noùi laáy duïc; noùi gôûi thanh tònh, noùi thoï thanh tònh, noùi trì thanh tònh, noùi thuyeát thanh tònh, noùi laáy thanh tònh; noùi gôûi duïc thanh tònh, noùi thoï duïc thanh tònh, noùi noùi trì duïc thanh tònh, noùi thuyeát duïc thanh tònh, noùi laáy duïc thanh tònh; noùi y chæ, noùi cho y chæ, noùi thoï y chæ, noùi xaû y chæ; noùi chieát phuïc, noùi khu xuaát, noùi hoái loãi, noùi thoï hoái loãi; noùi caùc phaùp yeát ma nhö ñôn baïch yeát ma, baïch nhò yeát ma, baïch töù yeát ma, yeát ma Khoå thieát, yeát ma Y chæ, yeát ma Khu xuaát, yeát ma Haï yù, yeát ma Baát kieán taãn, yeát ma Baát taùc taãn, yeát ma Baát xaû aùc taø kieán, yeát ma Bieät truï, yeát ma Ma-na-ñoûa, yeát ma Boån nhaät trò, yeát ma Xuaát toäi, yeát ma Mích toäi töôùng... khieán cho ngöôøi chöa ñieàu phuïc ñöôïc ñieàu phuïc

ñeàu laø vì möôøi lôïi ích keå treân. ----------

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.